

**СЕРЕДНЯНСЬКА СЕЛИЩНА РАДА
УЖГОРОДСЬКОГО РАЙОНУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ
СЕКТОР МІСТОБУДУВАННЯ ТА АРХІТЕКТУРИ**

Аналітичний звіт за результатами містобудівного моніторингу містобудівної документації за 2022 рік

Відповідно до статті 31, 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статей 2, 23 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», пункту 40 постанови Кабінету Міністрів України від 01.09.2021 року № 926 «Про затвердження Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації», пункту 4 та 6 розділу I, пункту 6 розділу III Порядку проведення містобудівного моніторингу, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житловокомунального господарства України 01.09.2011 № 170 (у редакції наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 14 грудня 2021 року № 333), сектором містобудування та архітектури Середнянської селищної ради підготовлено аналітичний звіт містобудівного моніторингу містобудівної документації населених пунктів Середнянської територіальної громади.

Містобудівний моніторинг - система спостережень, аналіз реалізації містобудівної документації, оцінки та прогнозу стану і змін об'єктів містобудування, які проводяться відповідно до вимог містобудівної документації та спрямовані на забезпечення сталого розвитку територій з урахуванням державних і громадських інтересів.

Інформування громадськості щодо початку підготовки аналітичного звіту проведено шляхом опублікування повідомлення на дошці оголошень Середнянської селищної ради 30.10.2023, на офіційній сторінці у фейсбуку за посиланням: <http://surl.li/npmwk> та на офіційному веб-сайті Ужгородської районної ради 09.11.2023 року за посиланням <http://uzh-rajrada.gov.ua/>.

Прийом пропозицій громадськості проведено в період з 01.11.2023р. до 15.11.2023р. Пропозицій від громадськості щодо необхідності здійснення моніторингу окремих об'єктів містобудування не надходило.

РОЗДІЛ 1. Топографічний моніторинг

1.1 Здійснення оновлення баз топографічних даних (оновлення топографічної основи території).

Середнянська територіальна громада складається з 15 населених пунктів: с. Андріївка, с. Анталовці, с. Верхня Солотвина, с. Вовкове, с. Гайдош, с. Дубрівка, с. Ірлява, с. Кибляри, с.Лінці, с. Ляхівці, с. Пацканьово, смт. Середне, с. Худльово, с. Чабанівка, с.Чертеж.

Стан актуалізації та наявності містобудівної документації у секторі архітектури та містобудування наведений у таблиці 1.

Таблиця 1

Назва населеного пункту	КАТОТТГ	Назва мітобудівної документації	Рік розробки	Чинний так/ні	Внесено до МБК
с. Андріївка	UA21100150020069617	Генеральний план	1970	так	-
с. Анталовці	UA21100150030055118	Генеральний план	1984 оновлена топографо-геодезична зйомка	так	-
с. Верхня Солотвина	UA21100150040018568	Генеральний план	1968, оновлена топографо-геодезична зйомка	так	-
с. Вовкове	UA21100150050094422	Генеральний план	1968 - 1970	так	-
с. Гайдош	UA21100150060059275	Генеральний план	2015	так	-
с. Дубрівка	UA21100150070086371	Генеральний план	2017	так	-
с. Ірлява	UA21100150080020011	Генеральний план	1970	так	-
с. Кибляри	UA21100150090098700	Генеральний план	2015	так	-
с. Лінці	UA21100150100044521	Генеральний план	2015	так	-
с. Ляхівці	UA21100150110015950	Генеральний план	1974, оновлена топографо-геодезична зйомка	так	-
с. Пацканьово	UA21100150120076652	Генеральний план	2018	так	-
сmt. Середнє	UA21100150010051569	Генеральний план	2020	так	-
с. Худльово	UA21100150130038847	Генеральний план	2019	так	-
с. Чабанівка	UA21100150140072516	Опорний план, архітектурно-планувальні рішення центральної частини	1971	так	-
с. Чертеж	UA21100150150082434	Генеральний план	1974, оновлена топографо-геодезична зйомка	так	-

Містобудівна документація «Генеральний план сmt. Середнє поєднаний з детальним планом частини території Середнянської селищної ради, Ужгородського району, Закарпатської області», розроблена відповідно до двостороннього договору № 2020.01 фізичною особою-підприємцем Зазулич С.І., та затверджена рішенням 34 сесії VII скликання від 21 жовтня 2020 року №82.

Графічні матеріали генерального плану сmt. Середнє виконані з використанням цифрової картографічної основи у державній геодезичній системі координат УСК-2000

масштабу 1:2000 та відповідають вимогам діючого законодавства на момент їх розроблення. Матеріали виконані у паперовому та цифровому виді. Для обчислення прогнозних показників до генерального плану, прийнятий розрахунковий період 20 років, до 01.01.2040 року.

Середнянською селищною радою прийнято рішення 26 сесії VIII скликання від 30.11.2023 року «Про розроблення комплексного плану просторового розвитку території Середнянської селищної територіальної громади».

Першочерговим завданням є виконання топографо-геодезичного знімання території Середнянської селищної територіальної громади у М1:10 000 у Державній системі координат УСК-2000.

Наступним кроком необхідно виконати топографо-геодезичне знімання у масштабі 1:2000 для розроблення генеральних планів населених пунктів громади.

Комплексний план розробляється та затверджується з метою забезпечення економічного розвитку територіальної громади з додержанням принципу збалансованості державних, громадських та приватних інтересів та з урахуванням «Стратегії розвитку Середнянської територіальної громади на період до 2027 року».

1.2 Зміни на місцевості, що створюють необхідність оновлення баз топографічних даних.

З моменту створення частини містобудівної документації населених пунктів територіальної громади, відбулись зміни на місцевості, які обґрунтовують необхідність оновлення баз топографічних даних. Відсутність актуальної містобудівної документації унеможлиблює якісний розподіл та використання ресурсів громади та забезпечити сталий розвиток територій з урахуванням державних та громадських інтересів.

РОЗДІЛ 2. Моніторинг навколишнього середовища

2.1 Результати моніторингу стану довкілля, узагальнення обсягів природно-ресурсного потенціалу, рівня та умов його використання.

Сучасний стан навколишнього природного середовища характеризується як відносно стабільний. Висновок базується на доповідях Департаменту екології та природних ресурсів Закарпатської ОДА та натурних спостережень. Спеціальні роботи (геохімічна зйомка) щодо вивчення стану ґрунтів в селі впродовж останніх 20-ти років не виконувались. Регулярне спостереження за санітарним станом ґрунтів не проводиться.

Крім приміських лісів та лісопарків, до заліснених ділянок належать зелені насадження берегових смуг річок, які протікають через територію громади.

Водні ресурси території Середнянської громади представлені в основному річками та притоками. Через територію громади протікають р. Стара, Бистра, Раковець, Мала Латориця, Кучава, Лін, В'єла, струмки Хмильник, Краній, Середнянський потік, Солотвинський, створена мережа меліоративних каналів, ставок Рибник. На території громади є джерела сірчаних вод.

З метою раціонального використання природних ресурсів та охорони навколишнього середовища пропонується забезпечити заходи з охорони повітряного басейну, земельних і водних ресурсів.

2.2 Моніторинг характеристик природної та техногенної безпеки.

Моніторинг характеристик природної та техногенної безпеки виконує Головне управління Державної служби надзвичайних ситуацій України у Закарпатській області відповідно до затвердженого переліку потенційно небезпечних об'єктів та відповідних паспортів цих об'єктів. Головною метою моніторингу є збір, обробка та зберігання інформації про параметри стану потенційно небезпечних об'єктів для прогнозування загроз і динаміки зміни стану об'єктів під впливом природних, техногенних та інших факторів. Узагальнена інформація про моніторинг характеристик природної та техногенної безпеки концентрується в головному Управлінні ДСНС України у Закарпатській області. Основним способом захисту населення від засобів масового ураження в особливий період та при

надзвичайних ситуаціях у мирний час є укриття його у захисних спорудах (укриттях), які можуть бути розміщені у підвальних приміщеннях будівель. (Таблиця 2).

Таблиця 2

Перелік захисних споруд цивільного захисту на території громади:

№ п/п	Місцезнаходження (місто, район, вулиця, № будинку)	Найменування об'єкта	Форма власності
1.	смт. Середнє, вул. Лікарняна, 2	Середнянська ЗОШ І-ІІІ ст.	Комунальна
2.	с. Анталовці, вул. Шкільна, 38	Анталовецька ЗОШ І-ІІ ст.	Комунальна
3.	с. Чабанівка, вул. Л.Українки, 38	Чабанівська ЗОШ І-ІІ ст.	Комунальна
4	смт. Середнє, Лікарняна, 6а	АЗПСМ смт. Середнє	Комунальна

2.3 Результати моніторингу екологічного та санітарно-гігієнічного стану земель, водного та повітряного басейнів, рівнів шумового, електромагнітного та радіаційного забруднення.

Джерела забруднюючих речовин різноманітні. Біосфера забруднюється твердими відходами, газовими викидами і стічними водами. На сільгоспугіддях спостерігаються підвищені концентрації сполук міді, цинку що пов'язано із добривами які використовуються для живлення та росту плодкових дерев, зокрема яблук. Земельні ресурси зазнають негативного впливу від накопичень побутових відходів, значна частина яких могла б знайти застосування як вторинна сировина. На території селища і району відсутні підприємства з перероблення та утилізації відходів виробництва. Вивіз будівельного сміття та ТПВ здійснюється ТОВ «АВЕ Ужгород», на централізоване сміттєзвалище в с.Барвінок. Ще одним суттєвим джерелом забруднення ґрунтів є кладовища. Санітарно-захисна зона від території діючих кладовищ до житлових і громадських будівель повинна бути не меншою 300 м, а від закритих (з закінченим кладовищним періодом) - 100м.

Головним забруднювачем атмосферного повітря продовжує і надалі залишатися автотранспорт, викиди від якого в 2015 році склали 91,9% від загального обсягу викидів. За останні роки значно виросла кількість автомобільного транспорту, відмічається ріст автозаправних станцій, що є вагомим джерелом у забрудненні атмосферного повітря. За метеорологічними умовами Ужгородський район відноситься до територій з високим потенціалом забруднення повітря та досить несприятливими умовами розсіювання промислових викидів (Районування України за потенціалом забруднення). Із загального обсягу викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря найбільше забруднень припадає на Ужгородський район — 27,07%.

Відкриті водойми виконують функцію водоприймача, в які скидаються зливові стоки з прилеглих до них територій. Значні похили місцевості зумовлюють швидкоплинний розвиток паводків під час сильних дощів. Відсутність ефективної системи дощової каналізації призводить до забруднення річок стічними побутовими неочищеними стоками. На відміну від поверхневих, підземні води більш захищені від антропогенного впливу. Однак, їх якість здебільшого залежить від якісних характеристик поверхневого стоку. Забруднення підземного водоносного горизонту на території садибної забудови пов'язане з порушеннями санітарних вимог щодо обладнання та будівництва вигрібних ям, надвірних вбиралень, гноєсховищ, внесення мінеральних добрив, тощо.

Через територію селища Середнє проходять міжнародний автошлях М-06 «Київ-Чоп», а також автомобільні шляхи обласного значення, а саме: автошлях О071201 - автомобільний шлях довжиною 23,4 км; О071202 - автомобільний шлях довжиною 17,2 км; О071204 - автомобільний шлях довжиною 12,0 км. Транзитний транспорт, який проходить через населені пункти спричиняє шум, погіршує екологічний стан.

2.6 Несприятливі природні процеси, сейсмічні вища, гідрометеорологічні явища.

Основні природні загрози визначаються фізико-географічними особливостями території.

Сейсмічність у балах для населених пунктів області, визначається безпосередньо за вказаними картами ЗСР-2004 — А, В, С., для смт. Середне та території громади орієнтовно складає 7-8 балів. При проектуванні та будівництві слід дотримуватись вимог ДБН В.1.1-12:2014 Будівництво в сейсмічних районах України.

У 1998, 2001, 2008-2010 роках мали місце катастрофічні паводки, що призвели до часткових руйнувань берегоукріплень, протипаводкових дамб, підтопленню та пошкодженню будинків та споруд. Ризик повторення даних явищ залишається високим, що призводить до необхідності захисту від вказаних явищ.

2.7 Стан здоров'я населення та вплив навколишнього природного середовища на здоров'я населення.

Так як населені пункти Середнянської ТГ це сільські населені пункти з одноповерховою системою будівництва, а також відсутні великі підприємства які викидують в навколишнє середовище шкідливі речовини, узагальнено, стан здоров'я населення Середнянської ТГ можна назвати середньо статистичним серед регіонів з переважно сільською місцевістю та відсутністю промислових зон. 1 місце серед захворювань населення посідають захворювання серцево-судинної системи та їх ускладнення (вони є лідуною причиною смерті), 2 місце – новоутворення, 3 місце-хвороби органів травлення та ендокринні порушення. На здоров'я населення громади, як в принципі і на всіх людей, сильно впливає спосіб життя безпосередньо самої людини (шкідливі звички, вживання шкідливої їжі, гіподинамія, неконтрольований прийом лікарських засобів чи інших токсичних речовин тощо) так і стан навколишнього середовища, в якому людина знаходиться.

РОЗДІЛ 3. Моніторинг використання земель

3.1 Динаміка функціонального використання земель.

Динаміка функціонального використання земель не відстежувалася, оскільки за попередні роки при відведенні земельних ділянок функціональне використання земель не враховувалися та не вказувалися. У зв'язку з тим, що зміни до Порядку ведення Державного земельного кадастру (далі - Порядок), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.10.2012 № 1051 були внесені постановою Кабінету Міністрів України від 28.07.2021 № 821 «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України» недоліки будуть виправлені.

3.2 Зміни на місцевості, що створюють необхідність оновлення баз топографічних даних.

За результатами проведеного комплексу заходів із моніторингу за використанням земель на території Середнянської селищної ради у межах своїх повноважень за 2022 рік у населених пунктах визначається незначний приріст кількості територій індивідуальної житлової забудови (в основному за рахунок зміни цільового призначення земель приватної власності, у відповідності до містобудівної документації).

Враховуючи діючу містобудівну документацію, з метою забезпечення сталого розвитку території з урахуванням державних і громадських інтересів, Середнянська селищна рада пропонує при розробленні або внесенні змін до діючої містобудівної документації на місцевому рівні збільшити кількість територій житлової та громадської забудови, території для будівництва та обслуговування об'єктів фізичної культури і спорту та для будівництва та обслуговування об'єктів рекреаційного призначення у районах житлової забудови. Також відділ земельних відносин Середнянської селищної ради з метою раціонального використання земель та забезпечення сталого розвитку громади пропонує при реалізації

заходів з регулювання містобудівної діяльності збільшити кількість та впорядкувати існуючі території.

3.3 Додаткові потреби у територіях різного функціонального призначення.

За результатами проведеного комплексу заходів із моніторингу за використанням земель на території Середнянської селищної ради за 2022 рік, беручи до уваги діючу містобудівну документацію, та з метою забезпечення розвитку території з урахуванням державних і громадських інтересів, при розробленні чи внесенні змін до діючої містобудівної документації на місцевому рівні, пропонується збільшити кількість виробничих територій, збільшити кількість територій житлової забудови, територій для будівництва та обслуговування об'єктів фізичної культури і спорту, будівництва та обслуговування об'єктів рекреаційного призначення у районах житлової забудови.

РОЗДІЛ 4. Моніторинг забудови.

4.1. Моніторинг надання містобудівних умов та обмежень.

Заяви на видачу містобудівних умов і обмежень надійшли через Центр надання адміністративних послуг або ж кабінет громадянина на diia.gov.ua за допомогою електронного підпису. Загалом надійшло 10 запитів на видачу МУО. Надано МУО — 6шт, надан листів, що МУО не надаються — 4шт. Нерозглянутих заяв з питань видачі містобудівних умов і обмежень немає. Усі містобудівні умови і обмеження створені та видані за допомогою Єдиної Державної електронної системи у сфері будівництва.

4.2. Моніторинг надання будівельних паспортів забудови земельної ділянки.

Заяви на видачу будівельних паспортів забудови земельної ділянки поступили особисто від громадян та через кабінет громадянина на diia.gov.ua за допомогою електронного підпису. Не розглянутих заяв з питань видачі будівельних паспортів забудови земельної ділянки немає. Усі будівельні паспорти забудови земельної ділянки створені та видані за допомогою Єдиної Державної електронної системи у сфері будівництва.

Розглянуто 6 заяв на видачу будівельних паспортів забудови земельної ділянки з них видано 6 будівельних паспортів.

Усі будівельні паспорти та містобудівні умови і обмеження зберігаються у секторі містобудування та архітектури Середнянської селищної ради та у Єдиній Державній електронній системі у сфері будівництва.

РОЗДІЛ 5. Моніторинг демографічної ситуації та розселення

Оцінка демографічного потенціалу громади відіграє важливу роль для розуміння її трудового потенціалу, що серед ключових позицій суттєво впливає на залучення інвестицій в розвиток громади.

У порівнянні з даними за 2021 рік, спостерігається незначне зростання кількості населення громади. Станом на 01 січня 2022 року населення Середнянської територіальної громади складає 14472 мешканців. Кількість дворого господарств складає 3861 двір.

Внаслідок повномасштабної збройної агресії Російської Федерації проти України, проведення активних бойових дій в окремих регіонах України, тисячі громадян України стали внутрішньо переміщеними особами.

Також важливими причинами міграції є низькі заробітні плати та високий відсоток безробіття, які стимулюють населення на виїзд за кордон. При умові покращення загальноекономічної ситуації, можливі зміни в економічній та соціальній сфері позитивно вплинуть на формування трудових ресурсів, ринку праці і зайнятості населення.

РОЗДІЛ 6. Моніторинг соціально-економічної діяльності

Протягом останнього року Середнянська селищна територіальна громада, як і вся країна, працювала в нових умовах агресії з боку російської федерації проти України та виконувала потреби воєнного стану. У зв'язку з цим, аналіз показників соціально-

економічного розвитку базується на статистичних даних сформованих на основі довоєнного періоду.

У 2022 року в територіальній громаді створювались сприятливі умови для підприємств, які релоковано з територій, де ведуться бойові дії та/або є загроза бойових дій. Підтримка та супровід релокованого бізнесу та території громади, допомога в підборі площ для розміщення виробництв, перевезенні й розселенні персоналу; добір працівників у місцях дислокації після переїзду На кінець вересня до Середнянської селищної територіальної громади переміщено підприємство з оброблення деревини та виробів з деревини, крім меблів ТОВ Рефаб.

В Середнянській селищній територіальній громаді у 2022 році діяло 121 підприємств малого та середнього бізнесу та 303 фізичних осіб-підприємців.

Рішенням Середнянської селищної ради затверджено Програму розвитку малого та середнього підприємництва у Середнянській селищній раді на 2023-2025 роки, пріоритетними напрямками якої є ті, що визначені регіональною Стратегією розвитку Закарпатської області на період 2021 – 2027 років, зокрема: фінансова підтримка малого і середнього підприємництва.

Під час війни в Середнянській селищній територіальній громаді торгівля, як галузь, що є поєднуючою ланкою між виробниками та покупцями, зазнає ударів з багатьох напрямів. Обмеження виробництва змушує суб'єктів, що займаються торговельною діяльністю шукати нових постачальників. Руйнування дорожньої та складської інфраструктури на територіях, де здійснюються активні бойові дії – будувати нову логістику поставок. Масове переселення та втрата роботи, а відтак і доходів покупцями - змінювати та звужувати асортимент. Забезпечувати регулярну доставку товарів у той час, коли пальне подорожчало удвічі. Спостерігається значне зростання цін. Конкуренцію багатьом традиційним торговельним мережам успішно склала інтернет-комерція. Наразі торгівля через інтернет є альтернативою для багатьох як покупців так і продавців.

За даними Держстату в Закарпатській області упродовж 2021 року обсяг обороту роздрібної торгівлі зріс на 20,7 відс. порівняно із попереднім роком і склав 29,9 млрд грн (по Україні ріст становив 10,7 відс.). Роздрібний товарообіг (підприємств - юридичних осіб) у порівнянні з січнем-груднем 2020 року зріс на 25,6 відс. і становив 19,1 млрд гривень.

З метою організації належного та безперебійного забезпечення населення соціально-значущими товарами (у тому числі паливом), лікарськими засобами та забезпечення належної роботи підприємств критичної інфраструктури в умовах воєнного стану, Середнянська селищна рада вживає заходів щодо:

- сприяння забезпеченню (формуванню) товарних запасів відповідних категорій товарів зазначеним суб'єктам господарювання;
- утримання від необґрунтованого підняття цін на вказану групу товарів суб'єктами господарювання, що здійснюють торгівлю зазначеними групами товарів.

Споживчі ціни по Закарпатській області у грудні 2021 року порівняно з листопадом зросли на 0,6%, по Україні ріст на 0,6%, з початку року відповідно на 10,1% та 10,0%.

На споживчому ринку територіальної громади у грудні 2021 року порівняно з листопадом ціни на продукти харчування зросли на 1,7 відс. Ціни (тарифи) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива залишилися на рівні попереднього періоду.

Не зважаючи на те, що Середнянщина є сільською місцевістю, сільськогосподарське виробництво на її території має свою специфіку та особливість оскільки ОТГ є малоземельною та, у порівнянні з іншими територіальними громадами країни, малозабезпечена землями сільськогосподарського призначення в розрахунку на одного жителя громади. На території Середнянської селищної територіальної громади функціонує три сільськогосподарські підприємства в тому числі два фермерські господарства.

Також на території громади знаходяться об'єкти відновлювальної енергетики, які виробляють електричну енергію, зокрема сонячні електростанції.

Визначено ряд дієвих заходів щодо підготовки та реалізації планів ощадного споживання енергоносіїв під час проходження осінньо-зимового періоду 2022/23 року, зокрема: проведення режимно-налагоджувальних робіт системи газ-повітря в котлах; оптимізація роботи гідравлічної системи котлів та водно-хімічна підготовка; регулювання подачі теплоносія залежно від часу доби, зовнішньої температури, тощо; реконструкція

котелень шляхом встановлення додаткових твердопаливних котлів, які працюють на паливних пелетах, встановлення додаткових електричних котлів тощо. Визначені заходи при їх реалізації дозволять зменшити споживання енергоносіїв під час проходження осінньо-зимового періоду 2022-2023 року приблизно на 20%.

Проблема енергоємності інфраструктури виглядає особливо актуальною через залежність України від імпортованих енергоносіїв (зокрема, природного газу). Таким чином, впровадження заходів з економії енергоресурсів збільшує енергонезалежність, як кожної громади, так і країни в цілому.

На території нашої громади готові надавати послуги з розміщення, харчування та організації дозвілля більше сільські садиби, власники яких об'єднуються у спілки та асоціації, що дає можливість більш активно, зі знанням справи, розвивати сільський туризм, залучаючи нових його представників, а також спільними зусиллями пропагувати свій туристичний продукт, створювати нові послуги та атракції для відпочиваючих.

Туристичними магнітами громади є:

1. Середнянський замок — пам'ятка національного значення. Датування 12- 13 ст.

2. Петрівські підвали. Винний льох (скеля моноліт), датування 16 ст.

3. Родинний маєток третього Губернатора Подкарпатської. Русі Костянтина Грабаря.

4. Маєток Бутлерів. Маєток графа Бутлера. Після відбудови - «Центр культури ім. Бутлера».

5. Гора Борлуг. Висота гори 500 метрів над рівнем моря, єдина в Ужгородському районі з майданчиком для стартів польоту на парашані.

6. Гора Маковиця. Найвища гора в Ужгородському районі та одна з найвищих (після Бужори) вершин вулканічного хребта. Висота 978 м. над рівнем моря.

7. Гора Анталовецька Поляна. 968 м. вершина Українських Карпат, яка розташована в межах західної частини гірського масиву Маковець.

8. Середнянське озеро. Площа водойми: 1,4 га. Середня глибина: 2,0 м. Видовий склад риби: карп, щука, окунь, карась, білий амур, плотва, товстолобик, сазан.

Щомісячно проводиться моніторинг сплати туристичного збору до місцевого бюджету. Станом на 01.10.2023 року до місцевого бюджету сплачено майже 192 тис. грн туристичного збору, що на 77,3% більше аналогічного періоду 2022 року.

Продовжено системну роботу щодо модернізації мережі закладів загальної середньої освіти, приведення її у відповідність до реальних потреб населення.

У громаді також функціонує інклюзивно-ресурсний центр.

Сучасний зміст шкільної освіти вимагає найновіших технологій, передусім інформаційно-комунікаційних. У зв'язку з цим перед сучасною системою освіти постала важлива соціально-економічна проблема – підготовка фахівців, здатних ефективно використовувати як наявний інформаційний потенціал суспільства, так і той, що тільки формується. Успіх вирішення цієї проблеми значною мірою залежить від облаштування системи освіти засобами інформатизації, відповідності їх державним стандартам і впровадження новітніх інформаційно-комунікаційних технологій та від рівня оволодіння ними всіма учасниками освітнього процесу.

Збройна агресія російської федерації в Україні стала причиною перерозподілу видатків у розрізі галузей бюджетної сфери. Значні кошти, у 2022-2023 роках були спрямовані у вигляді трансфертів з місцевого бюджету державному бюджету для підтримки військових частин та територіальної оборони. Внесені у зв'язку із воєнним станом зміни до Бюджетного кодексу України значно спростили процедуру надання таких субвенцій.

Також, актуальними стали програми соціального захисту населення, зокрема ті, які стосуються внутрішньо переміщених осіб.

РОЗДІЛ 7. Моніторинг просторових зв'язків та транспортної мобільності

Громада має вигідне географічне та прикордонне розташування та близькість до транспортних вузлів та коридорів, зокрема центр громади розташований на автомобільному шляху міжнародного значення М06 Київ-Чоп (транзитне розташування). В цілому

географічне розташування Середнянської територіальної громади є зручним, а близькість до обласного центру дозволяє розвивати економіку промислового типу, а розміщення 100 % території на землях сільськогосподарського призначення додає можливості для потужного розвитку аграрного сектора. Разом із тим варто відзначити, що через територію громади проходить важлива дорога державного значення Київ-Чоп, яка рухається в напрямку українсько-угорського кордону.

Транспортна забезпеченість з місць розселення до об'єктів інфраструктури здійснюються автомобільним, пасажирським та індивідуальним транспортом. Автомобільний транспорт займає провідну роль у внутрішніх і зовнішніх зв'язках міста. Міжміське перевезення виконують автобуси ПрАТ «Закарпатавтотранс». Більш ніж 70% населення користується особистим автотранспортом. Проте, заторові явища відсутні.

На території громади здійснює свою діяльність одне поштове відділення Укрпошти (с.мт. Середнє), та альтернативне поштове сполучення - 8 відділень «Нової пошти» (с. Чабанівка, с.мт. Середнє, с. Пацканьово, с. Гайдош, с. Кибляри, с. Анталовці, с. Худлево, с. Ляхівці).

РОЗДІЛ 8. Моніторинг інфраструктури

Громада на 100% складається із сільського населення. Розвиток інфраструктури сусідньої громади – міста Ужгород – здійснює вплив та зумовлює появу порівняльних дискусій щодо диспропорцій у розвитку громади, оскільки рівень інфраструктурного забезпечення населених пунктів громади є дещо нижчим, ніж у місті. Одночасно, окремі населені пункти громади різняться за рівнем розвитку інфраструктури між собою. Сучасна інфраструктура є важливою передумовою для залучення інвестицій, а якісна медицина та освіта відіграють важливу роль у розвитку людського потенціалу.

8.1. Моніторинг транспортної інфраструктури, а саме: об'єктів залізничного, автомобільного, водного, повітряного транспорту, в тому числі громадського транспорту, зовнішнього транспорту, вулично-дорожньої мережі.

На території громади відсутні ділянки залізничної дороги, аеропорти, порти, автовокзали.

Через територію селища Середнє проходять міжнародний автошлях М-06 «Київ-Чоп», а також автомобільні шляхи обласного значення, а саме: автошлях О071201 - автомобільний шлях довжиною 23,4 км; О071202 - автомобільний шлях довжиною 17,2 км; О071204 - автомобільний шлях довжиною 12,0 км. Проходження через територію громади дороги державного значення «Київ-Чоп» (М-06) стимулює появу інфраструктури з обслуговування транспорту в населених пунктах громади. Ці дороги знаходяться на балансі ДП «Служба місцевих автомобільних доріг у Закарпатській області». Здебільшого, автошляхи мають асфальтове покриття, але частково, дороги місцевого значення потребують ремонту.

Крім того, є ціла мережа інших доріг, більшість з яких цілком чи частково з твердим покриттям.

Одним з найважливіших завдань об'єднаної громади є покращення стану дорожнього покриття, як у межах населених пунктів, так і поза ними. Мережа автомобільних доріг потребує як капітального ремонт, так і повної заміни дорожнього покриття. Щороку проводиться ямковий ремонт доріг, але ці заходи не можуть в повній мірі вирішити проблему. Також, потребують оновлення зупинки міського транспорту, дорожня розмітка.

8.2 Моніторинг розвитку інженерної інфраструктури, в тому числі систем розподілу, зокрема, водопостачання, водовідведення, передачі/розподілу електричної енергії, транспортування/розподілу природного газу, систем теплопостачання та зв'язку.

Змін у інженерній інфраструктурі, зокрема, у водопостачанні, каналізації, газопостачанні та електропостачанні, не відбувалося. Водопостачання житлових та громадських будинків с.мт. Середнє здійснюється від централізованих водопровідних мереж водопостачання. На даний час у с.мт. Середньому не існує централізована система каналізації.

Населення неканалізованої забудови користується септиками та дворовими вбиральнями з вигрібними ямами, нечистоти з яких вивозяться спеціальним транспортом.

Електропостачання об'єктів комунально-побутового призначення та житлових будинків здійснюється по існуючих ЛЕП від електромережі ПАТ «Закарпаттяобленерго».

Територіальна громада забезпечується природним газом. На території громади прокладена мережа газопроводів середнього і низького тиску. Газифікацією природним газом охоплено 95% споживачів громади. Житлові будинки квартирної та садибної забудови, окремі громадські споруди використовують індивідуальне опалення - конвекторне, водяне від водонагрівачів (АГВ) та малогабаритних котлів, частково пічне, на газовому паливі. Теплопостачання громадських та виробничих будівель - від вбудованих, прибудованих опалювальних і дахових котелень.

Населення забезпечується мобільним зв'язком, покриття якого поширюється на всю територію громади. На даний час, радіозв'язок є менш популярним та використовуваним видом зв'язку, оскільки масштабного поширення набуває інтернет-зв'язок. Інтернет мережа є в кожному населеному пункті громади.

8.3 Моніторинг рівня розвитку соціальної інфраструктури, в тому числі забезпеченості територій закладами освіти, охорони здоров'я, пожежними депо, іншими об'єктами життєзабезпечення та закладами/установами надання соціальних послуг.

Дошкільна освіта як первинна ланка системи неперервної освіти представлена в регіоні розгалуженою мережею закладів. Станом на 01.09.2023 в громаді функціонує 13 закладів дошкільної освіти різних типів та форм власності. Послуги дошкільної освіти отримують 368 дітей.

У 2022 – 2023 навчальному році функціонують 12 закладів загальної середньої освіти комунальної форми власності.

У 2022 навчальному році в Середнянській селищній територіальній громаді функціонує 2 заклади позашкільної освіти – Комунальний заклад «Школа мистецтв Середнянської селищної ради» та Комунальний заклад «Хореографічна школа Джерельце Карпат Середнянської селищної ради».

На території Середнянської селищної ради знаходяться наступні заклади освіти:

- 3 заклади дошкільної освіти (Дубрівський ЗДО, Середнянський ЗДО “Сонечко”(ясла-дитсадок) загального розвитку, Худлівський ЗДО);
- 9 дошкільних підрозділів при ЗЗДО та дошкільний підрозділ початкової школи смт. Середнє Ужгородського району, приватного закладу Гімназії ім. П. Каталін Франгепан;
- заклади загальної середньої освіти: Чабанівська гімназія Середнянської селищної ради, КЗ “Ірлявська початкова школа”, КЗ “Гайдоська початкова школа”;
- опорні заклади загальної середньої освіти — Середнянський ліцей, філії закладу: Вовковецька, Дубрівська, Худлівський опорний заклад середньої освіти I-III ступенів з Верньосолотвинською філією);
- гімназії (ЗЗСО I-II ст.) - Анталовська, Киблярівська, Чертезька, Пацканівська;
- ліцеї — КЗ Лінцівський ліцей Середнянської селищної ради.

За результатами моніторингу зроблені наступні висновки:

1. Худлівський ЗДО потребує ремонту капітального.
2. Дошкільний підрозділ Пацканівської гімназії потребує заміну даху.
3. Чертезька гімназія потребує заміну даху.
4. В Середнянському ліцею та Чабанівській гімназії недостатньо класних приміщень.
5. Худлівський ліцей потребує заміни даху та фасад в одному корпусі.

На території Середнянської громади перебувають 24 заклади культури. З них 13 клубних закладів, 9 бібліотек, 2 мистецькі школи. На сьогодні з них функціонують: 9 закладів культури, 5 бібліотек, 2 мистецькі школи.

За результатами моніторингу зроблені наступні висновки:

1. Потребують косметичного ремонту: бібліотеки смт. Середнє, с. Гайдош; будинок культури с. Худльово; клуби с. Дубрівка, с. Чабанівка, с. Андріївка, с. Анталовці; КЗ “Школа мистецтв” Середнянської селищної ради.

2. Потребують капітального ремонту: бібліотеки с. Худльово, с. Анталовці, с. Чертеж, с. В. Солотвино, с. Дубрівка, с. Пацканьово, с. Чабаніка; будинки культури смт. Середнє, с. Пацканьово; клуби с. Ляхівці, с. В. Солотвино, с. Чертеж.

3. У аварійному стані: будинок культури с. Кибляри, клуби с. Лінці, с. Гайдош, с. Чертеж.

Спортивні об'єкти здебільшого знаходяться на території закладів освіти.

У ході містобудівного моніторингу зроблені наступні висновки.

1. У аварійному стані та потребують відновлення стадіони с. Вовкове, с. Дубрівка, с. Чабанівка, с. Андріївка.

2. Шкільний стадіон с. Лінці потребує оновлення.

3. Футбольні майданчики зі штучним покриттям с. Лінці, с. Пацканьово, с. Худльово, смт. Середнє у задовільному стані, покриття потребує оновлення.

4. Багатофункціональні майданчики із штучним покриттям с. Анталовці та с. Дубрівка у незадовільному стані, потребують оновлення.

5. Волейбольний майданчик із штучним покриттям с. Лінці потребує оновлення.

6. Стадіон смт. Середнє знаходиться у задовільному стані та потребує косметичного ремонту.

Відсутні спортивні об'єкти у с. Анталовці, с. Худльово, с. Чертеж, с. Гайдош, с. Пацканьово, с. Кибляри.

Також, є необхідність у дитячих майданчиках та ігрових площадках громадського користування.

РОЗДІЛ 9. Моніторинг реалізації містобудівної документації

9.1 Відомості щодо виконання плану реалізації містобудівної документації (за наявності, у разі відсутності - формування переліку проектних рішень містобудівної документації та визначення ступеня їх виконання).

У 2022 році не було затверджено жодного детального плану території.

9.2 Відомості щодо наявності та актуальності геопросторової інформації у відповідних базах даних на відповідну територію, відповідності форматів геопросторових даних містобудівної документації вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 09 червня 2021 року N 632 (632-2021-п) «Про визначення формату електронних документів комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади, генерального плану населеного пункту, детального плану території».

Під час розробки генеральних планів заходів щодо реалізації містобудівної документації не було складено. Геопросторова інформація у відповідних базах даних на територію ОТГ не створена. У техніко-економічних показниках проектного та існуючого стану розвитку території з часу розробки генеральних планів особливих змін не спостерігається. Програма економічного і соціально-культурного розвитку ОТГ на 2022 рік не передбачала заходів, які могли впливати на реалізацію проектних рішень, передбаченим генеральним планом, зокрема у частині забудови. За проведеним аналізом між проектними рішеннями містобудівної документації генеральних планів та схеми планування території Закарпатської області, протиріччя не встановлено. Містобудівна документація «Генеральний план смт. Середнє поєднаний з детальним планом частини території Середнянської селищної ради, Ужгородського району, Закарпатської області», розроблена відповідно до двостороннього договору № 2020.01 фізичною особою-підприємцем Зазулич С.І., та затверджена рішенням 34 сесії VII скликання від 21 жовтня 2020 року №82. відповідно до нормативно-правових актів, а також державних будівельних норм, чинних на момент розроблення та затвердження. Термін дії генплану до 2040 року.

РОЗДІЛ 10. Висновки щодо доцільності внесення змін до містобудівної документації

10.1. Моніторинг оцінки загального забезпечення сталого розвитку територій та населених пунктів, відповідності тенденцій розвитку Цілям Сталого Розвитку ООН.

Сталий розвиток території, як процес якісних змін, повинен бути спрямований на підвищення рівня якості життя та зайнятості населення на основі реалізації комплексу екологічних, соціальних і економічних заходів державного, регіонального та місцевого рівнів, стабільне соціально-економічне зростання, підвищення ефективності міської економіки.

Основними завданнями сталого розвитку є:

- підвищення привабливості проживання населення на міських територіях, розвиток житлово-комунального господарства, а саме водопровідно-каналізаційної мережі, вулично-дорожньої мережі, мережі з видалення та утилізації побутових відходів, а також структури цивільного захисту населення;
- формування соціально-орієнтованої ринкової економіки, забезпечення можливостей, мотивацій та гарантій праці громадян, якості життя, раціонального споживання матеріальних ресурсів
- активне співробітництво з усіма країнами і міжнародними організаціями з метою раціонального використання екосистем, забезпечення сприятливого і безпечного майбутнього;
- розвиток місцевого самоврядування до формування соціально-організованого та відповідального громадянського суспільства.

10.2 Моніторинг аналізу сильних і слабких сторін розвитку території, можливостей і загроз (SWOT-аналіз), характеристику порівняльних переваг, викликів та ризиків щодо перспектив її розвитку.

Для виявлення найбільш важливих внутрішніх і зовнішніх факторів, що мають значення для розвитку використовується SWOT-аналіз.

SWOT-аналіз являє собою ефективний метод ідентифікації внутрішніх сильних і слабких сторін і розпізнавання зовнішніх можливостей і загроз. SWOT-аналіз показує, яким чином краще застосувати власні сили і зменшити внутрішні слабкості, оптимально використовуючи зовнішні можливості та усуваючи загрози. Сильні та слабкі сторони, можливості та загрози Середнянської територіальної громади Закарпатської області зведені у таблицю, матрицю SWOT-аналізу, у результаті проведення якого було визначено переваги та недоліки громади, можливості та труднощі.

Таблиця 3

СИЛЬНІ СТОРОНИ (ПЕРЕВАГИ)	СЛАБКІ СТОРОНИ (НЕДОЛІКИ)
<p>1. Територіальна громада розміщена в близькості до кордону з ЄС, до обласного центру м. Ужгород.</p> <p>2. Міжнародний автошлях М-06 «Київ-Чоп», дороги обласного значення.</p> <p>3. Невелика відстань між населеними пунктами громади.</p> <p>4. Компактна забудова смт. Середне.</p> <p>5. Наявність водойм, родюча земля, ліси.</p> <p>6. Ґрунти сприятливі для садівництва.</p> <p>7. Природні та кліматичні умови для туризму: наявність туристичного потенціалу.</p> <p>8. Пам'ятки національного та місцевого значення.</p> <p>9. Відсутність міжрелігійних і міжетнічних конфліктів.</p> <p>10. Наявність генерального плану смт. Середне та більшості населених пунктів громади.</p> <p>11. Наявність в межах громади територій для інвестування.</p> <p>12. Географічні та логістичні передумови для</p>	<p>1. Демографічний спад.</p> <p>2. Незадовільний стан інфраструктури (дороги обласного та місцевого значення, тротуари, комунальні будівлі, дитячі майданчики, заклади культури).</p> <p>3. Низький рівень поведження з ТВП.</p> <p>5. Низький рівень екологічного виховання.</p> <p>6. Висока міграція працездатного населення відтік кадрів - виїзд за кордон працездатного населення.</p> <p>7. Низький рівень оплати праці.</p> <p>8. Неповне використання корисних копалин, природних можливостей.</p> <p>9. Підтоплення паводками окремих територій громади.</p> <p>10. Наявність вільних територій для житлової та промислової забудови, які потребують значних капіталовкладень в інженерно-технічні заходи у територію.</p> <p>11. Зanedбаність пам'яток архітектури місцевого значення.</p>

<p>розміщення на території громади підприємств для заготівлі, зберігання та переробки агропродукції.</p> <p>13. Туристичний потенціал, мальовниче довкілля. 14. Відсутні підприємства та виробництва, забруднюючі довкілля.</p>	<p>12. Низька соціальна активність громади.</p> <p>13. Необхідність розроблення та оновлення Генеральних планів частини населених пунктів громади.</p>
<p>ШАНСИ (МОЖЛИВОСТІ)</p>	<p>ЗАГРОЗИ (ТРУДНОЩІ)</p>
<p>1. Кардинальне покращення стану інфраструктури (дороги місцевого значення, тротуари, комунальні будівлі, дитячі та спортивні майданчики, заклади культури).</p> <p>2. Використання вільних площ під розміщення підприємств.</p> <p>3. Розвиток підприємництва (підтримка розвитку ремесел і малого бізнесу).</p> <p>4. Залучення інвесторів.</p> <p>5. Розвиток транспортно - логістичного центру.</p> <p>6. Використання незадіяних об'єктів комунальної власності.</p> <p>7. Можливість покращення умов життя населення/ індекс щастя:</p> <ul style="list-style-type: none"> - покращити стан інфраструктури, - підвищити рівень освіти, у т.ч. інклюзивної освіти, медицини і транспортного сполучення) - облаштування зон для відпочинку - облаштування спортивних та дитячих майданчиків; - створення місць для дозвілля молоді та літніх груп населення. <p>8. Переробка ТПВ.</p> <p>9. Участь у реалізації екологічних програм.</p> <p>10. Теплодернізація комунальних будівель (дитячі садки, школи, лікарні).</p> <p>11. Розвиток людського потенціалу і залучення громадян до розвитку території.</p>	<p>1. Нестабільна соціально-економічна ситуація в країні.</p> <p>2. Вплив на інвестиційну привабливість політичної ситуації в країні.</p> <p>3. Відсутність довіри працівників до місцевих працедавців.</p> <p>4. Еміграція, насамперед молоді та кваліфікованих спеціалістів.</p> <p>5. Підприємства, які здійснюють господарську діяльність в межах громади, не зареєстровані на її території (не платять податки у міський бюджет).</p> <p>6. Відсутність крупних підприємств - низький дохід бюджету.</p> <p>7. Ріст цін на товари і послуги із-за прив'язки курсу до іноземних валют.</p> <p>8. Неefективна кредитна політика.</p>

10.3 Обґрунтування необхідності (у разі визначення такої) внесення змін у містобудівну документацію за результатами містобудівного моніторингу.

Дослідивши генеральні плани населених пунктів, що виконані в період з 1968 по 2021 року та зміни у законодавстві, з метою проведення аналізу містобудівної документації, оцінки та прогнозу стану і змін об'єктів містобудування, для забезпечення сталого розвитку території громади з урахуванням державних і громадських інтересів на виконання законів України «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про Державний земельний кадастр», постанови Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 р. № 632 «Про затвердження Порядку визначення формату електронних документів комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади, генерального плану населеного пункту, детального плану території», постанови Кабінету Міністрів України від 1 вересня 2021 р. № 926 «Про затвердження Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації» статей 2, 23 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», Порядку проведення містобудівного моніторингу, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку,

будівництва та житлово-комунального господарства України 01.09.2011 № 170 (у редакції наказу Міністерства розвитку громад та територій України від 14 грудня 2021 року № 333), зроблено висновки щодо доцільності внесення змін у містобудівну документацію.

Середнянською селищною радою прийнято рішення 26 сесії VIII скликання від 30.11.2023 року «Про розроблення Комплексного плану просторового розвитку території Середнянської селищної територіальної громади».

Зауважень та пропозицій щодо внесення змін у містобудівну документацію від громади не надходило.

**Завідуючий сектором містобудування та архітектури
Середнянської селищної ради**

Ольга РАЗУМЕЙКО